

The Kukang Rescue Program

VÝROČNÍ REPORT

2020

Obsah

The Kukang Rescue Program v roce 2020	3
Záchrané a rehabilitační centrum na Sumatře	3
Dobrovolníci a návštěvy	4
Spolupráce s vládními agenturami v Indonésii.....	5
Spolupráce s místními komunitami na Sumatře	6
Vzdělávání a zvyšování povědomí o ochraně zvířat a přírody	11
Indonésie	11
Česká republika a zahraničí	14
Kampaň Ukradená divočina	15
Budování indonéského týmu ochránců zvířat a přírody	17
Partnerství.....	19
Publicita.....	21
Závěrem.....	24

The Kukang Rescue Program v roce 2020

The Kukang Rescue Program je primárně zaměřen na boj proti ilegálnímu obchodu se zvířaty a ochranu outloňů v Indonésii, především v provincii Severní Sumatra. Tak jako celý svět i Indonésii v roce 2020 zaplavila vlna pandemie nemoci COVID-19 a ani záchranný program Kukang neunikl obtížím spojeným s jejím šířením. Avšak i přes veškeré problémy, kterým program musel v uplynulém roce čelit, se jeho aktivity co do počtu, intenzity i kvality stále rozšiřují. Tento report je tak souhrnem nejdůležitějších událostí, které se odehrály v roce 2020 nejen v Indonésii, ale i v České republice a zbytku světa, včetně internetu.

Záchranné a rehabilitační centrum na Sumatře

V roce 2020 byly aktivity záchranného a rehabilitačního centra částečně omezeny kvůli restrikcím vyhlášeným indonéskou vládou v souvislosti s pandemií nemoci COVID-19. Aktivity v centru se omezily převážně na stavební a udržovací práce. Karanténa pro outloně prošla pravidelnou údržbou a opravou střešního materiálu. Dále proběhly rekonstrukční práce na poškozených částech centra. Vybudován byl jeden nový dům pro hosty (tzv. „pondok“) financovaný českými členy Kukang týmu Vítem Kanyzou a Ondřejem Smékalem.

Základy pondoku nad rybníkem

Nový pondok pro dobrovolníky a hosty

Pohled na kliniku záchraného a rehabilitačního centra

Nový střešní materiál karantény pro outloně

V loňském roce došlo k dalšímu rozšíření hmyzí farmy. Zvýšil se tak prostor pro rozšíření chovu potemníků brazilských (*Zophobas morio*), jejichž přebytečné larvy jsou prodávány na místním trhu jako krmivo pro ptáky. Boxy s jednou generací larev a jednou generací brouků potemníků, které stačí k založení nové hmyzí farmy, jsme darovali do Zoo Siantar. Její kurátor chovu společně s dalšími zástupci této zoo totiž projevili o chov tohoto hmyzu zájem. Do Zoo Siantar se často dostávají zabavení outloni, které by zástupci zoo rádi v budoucnu posílali do našeho centra na rehabilitaci a případné následné vypuštění zpět do volné přírody. V plánu je chov hmyzu rozšířit také o cvrčky, kteří jsou pro outloně rovněž vhodnou potravou.

Chov potemníků brazilských

Rozšíření farmy o prostor pro chov cvrčků

Dobrovolníci a návštěvy:

Na začátku roku, těsně před vypuknutím celosvětové pandemie nemoci COVID-19, zavítalo do záchraného a rehabilitačního centra několik návštěv a dobrovolníků z různých částí světa. Prvními byl zástupce velvyslance České republiky v Indonésii Jakub Černý s rodinou, který přijel v rámci kontroly realizace grantu „Malý lokální projekt rozvojové pomoci“ (viz. níže), dále tým ochránářské organizace Turtle Foundation (ředitelka Hiltrud Cordes a její kolegové z Portugalska, Kapverd a Indonésie) či zástupkyně Zoo Hodonín Iva Uhrová. Centrum navštívily také australská zakladatelka projektu na ochranu medvědů malajských „Sumatran Sun Bear Team“ Lesley Small a její novozélandská kolegyně z organizace „Stay Wild“ Vanessa Rowe. Dále pak dorazil český dobrodruh a fotograf Jiří Novák, který se snaží monitorovat poslední zbytky původních divokých kmenů – v Indonésii navštěvuje například papuánský kmen Korowai.

V průběhu ledna na Sumatru přiletěli dobrovolníci Ondřej Král a Michal a Lucie Schultzovi pomáhat se vzdělávacími aktivitami. V únoru zavítalo do centra několik českých členů Kukang týmu, jako byl český koordinátor projektu Kukang Coffee Luboš Příbrský s Bárou Příbrskou. Ve stejnou dobu přiletěli

dokumentaristé Vít Kanyza a Ondřej Smékal a Tereza Smékalová s cílem natáčet další materiály pro připravovaný velký dokument o aktivitách záchranného programu Kukang. Na konci února dorazil také Stanislav Lhota s cílem pokračovat v terénním monitoringu oblasti Kuta Male a její divoké populace outloňů.

Dobrovolníci s terénním týmem v Kuta Male

Luboš při kontrole kávy Kukang Coffee

Kromě Víta a Ondřeje u nás v roce 2020 natáčelo několik dalších dokumentaristů. Mezi nimi například tým Zoo Liberec zastoupený Tomášem Ouhelem a Pavlem Zoubkem ve spolupráci s filmaři Pavlem Soukupem a Jakubem Freiwaldem, kteří v záchranném a rehabilitačním centru natáčeli záběry pro dokument na téma ilegálního obchodu s luskouny. V březnu na Sumatře získával záběry pro účely své domovské zoo také filmař Zoo Ostrava Enrico Gombala. Další větší natáčení proběhlo v prosinci v naší terénní oblasti. Pro online poskytovatele filmů a seriálů Netflix natáčí britská produkční společnost WildSpace Production ve spolupráci s indonéskou produkční společností ASA Film sérii dokumentů o národních parcích a jejich zvířatech. Naše organizace s nimi spolupracuje na natáčení příběhu outloňů pro dokument o Národním parku Gunung Leuser. V rámci této spolupráce vznikne také propagační video o našich ochrannářských aktivitách. Očekávaný termín oficiálního představení tohoto dokumentu je únor 2022.

Ondřej natáčí záběry pro plánovaný dokument

Natáčení dokumentu pro Netflix

Spolupráce s vládními agenturami v Indonésii

Indonéská nadace Yayasan Peduli Kelestarian Satwa Liar (dále jen „PASAL Foundation“) (v překladu Nadace pro zachování divokých zvířat), která v Indonésii zajišťuje a realizuje záchranný program Kukang, v uplynulém roce intenzivně jednala s místními úřady, velvyslanectvím, právníky a ministerstvy (Ministerstvo životního prostředí a lesnictví, Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo pro lidská práva a zákon) ohledně byrokratických složitostí spojených s dohodou o spolupráci (MoU) mezi touto naší nadací a indonéským

Ministerstvem životního prostředí a lesnictví, konkrétně jejich pobočkou BBKSDA Severní Sumatra (Úřad pro ochranu přírodních zdrojů). Návrh dohody o spolupráci na ochraně malých savců Sumatry byl sepsán již v minulosti, ale přes veškerou snahu se v uplynulém roce nepodařilo tuto smlouvu podepsat. To je také důvodem, proč v roce 2020 nemohl být přijat do záchraného a rehabilitačního centra žádný outloň. V uplynulém roce s vyřízením této dohody o spolupráci začal pomáhat také majitel a ředitel indonéské zoo Taman Safari Indonesia Group a generální tajemník Asociace indonéských zoologických zahrad a akvárií (PKBSI) Tony Sumampau. Nadále platí, že se ohledně nové dohody o spolupráci snažíme intenzivně jednat se všemi zmíněnými úřady.

Tony Sumampau a zástupci BBKSDA a Zoo Siantar na návštěvě záchraného centra

Jednání mezi velvyslancem České republiky a náměstkem ministra pro lidská práva a zákon ohledně MoU

Spolupráce s místními komunitami na Sumatře

Nejzásadnějším krokem v oblasti spolupráce s místními obyvateli bylo získání druhého grantu nazvaného „Malý lokální projekt rozvojové pomoci“ (dále jen MLP), týkajícího se zejména založení „Kukang Coffee Community“ v naší terénní oblasti. Grant je nazvaný „Supporting livelihoods of a community in Kuta Male, North Sumatra, and protecting local endangered wildlife through the eco-friendly ‘Kukang Coffee’ production“ (v překladu *Podpora živobytí komunity v Kuta Male na Severní Sumatře a ochrana místních ohrožených zvířat prostřednictvím produkce environmentálně šetrné kávy „Kukang Coffee“*). Grant byl získán od Ministerstva zahraničních věcí ČR ve spolupráci s Velvyslanectvím ČR v Indonésii a volně navazoval na již realizovaný MLP z roku 2019.

Schůzka s velvyslancem České republiky v Indonésii Ivanem Hoškem ohledně druhého grantu MLP

Začátek projektu Kukang Coffee podpořeného grantem MLP od MZV ČR

Celý grant lze díky dosaženým výsledkům a udržitelnosti celého projektu považovat za velmi úspěšný. Podařilo se dosáhnout výborných úspěchů téměř u všech vytyčených cílů. Povedlo se vytvořit komunitu Kukang Coffee Community ve vesnici Kuta Male, která pěstuje a zpracovává ochrannářskou kávu na základě sjednocené metodiky. Farmáři před vstupem do komunity podepsali oficiální dohodu o spolupráci, která jim zajišťuje všechny výhody členství, ale také je zavazuje k ochraně ohrožených a chráněných druhů zvířat. Se starostou vesnice se povedlo podepsat oficiální dohodu o spolupráci mezi vesnicí Kuta Male a nadací PASAL Foundation o podpoře a rozvoji této Kukang Coffee Community a o ukončení lovu chráněných druhů divokých zvířat v oblasti. Sám starosta do této komunity vstoupil.

Schůzka se starostou Kuta Male a podepisování dohody o spolupráci v rámci projektu Kukang Coffee

Farmářka z Kuta Male během probírání odslupkované kávy Kukang Coffee

Jednotliví farmáři dostávají rady a jsou kontrolováni nově vytvořeným týmem složeným z jednoho koordinátora a dvou asistentů (bývalých pytláků). Ve městě Keban Jahe tento tým absolvoval školení ve zpracování kávy. Učili se tam, jak zpracovávat vysoce kvalitní kávu, počínaje jejím správným odslupkováním, přes dosušování, přebírání, až po metody určování kvality apod., a to pod dozorem zkušeného majitele této provozovny. Káva je dále zpracovávána a uchovávána dle vysokých standardů. Do Kukang Coffee Community v loňském roce již vstoupilo či kávu prodávalo celkem 50 farmářů, od nichž bylo odkoupeno 1 263 kg vlhké, zelené kávy. Pro zpracování kávy byl zakoupen stroj na odslupkování vnitřní vrstvy kávových bobulí, tzv. pergamenu.

Vstup farmáře do Kukang Coffee Community

Farmář z Kukang Coffee Community na své farmě

Ruční sběr zralé kávy Kukang Coffee

Odslupkování pergamenu pomocí nového odslupkovače

V neposlední řadě byl vymyšlen detailní marketingový plán následné propagace, distribuce a prodeje této ochranné kávy Kukang Coffee, založený na jejím mezinárodním exportu do České republiky. Na základě tohoto projektu vznikla v Česku ve městě Ústí nad Labem dokonce celá kavárna, která byla českými novináři nazvána „první ochrannou kavárnou v České republice“. V roce 2020 byly první várky kávy vyprodukované sumaterskými farmáři exportovány do ČR.

Ruční přebírání nekvalitních zrn kávy Kukang Coffee

Export kávy Kukang Coffee do České republiky

Dalším důležitým krokem v rámci plnění grantu MLP byla stavba domu Kukang Coffee House, který je určený pro zpracovávání a skladování kávy a jehož jedna část bude zároveň sloužit jako anglicko-environmentální knihovna a prostor pro vzdělávání místních dětí. Stavba tohoto domu v důsledku omezení a celkově složité situace spojené s pandemií nabrala zpoždění a bude dokončena začátkem roku 2021.

Stavba domu Kukang Coffee House

Kukang Coffee House před dokončením

Po několikaměsíční práci došlo na konci května k dokončení Kukang Coffee kavárny v Ústí nad Labem, která tak byla připravena k otevření. V tu dobu byla příhodně rozvolněna omezení spojená s pandemií koronaviru v České republice. Dne 29. května tak byla kavárna Kukang Coffee slavnostně otevřena. Této události se mimo početného Kukang týmu zúčastnilo i více než 50 pozvaných hostů (kapacita byla z prostorových důvodů omezena) z řad lidí, kteří pomáhali s realizací kavárny, ale také z řad kolegů z neziskových organizací, zoologických zahrad, přátel programu i novinářů. Během slavnostního otevření byl pro hosty připraven raut, uvítací nápoj, ochutnávka ústecké čokolády Manu Čoko, a hlavně ochutnávka kávy Kukang Coffee. Součástí události byla prohlídka kavárny, včetně nové pražírny, která je k vidění přímo z prostoru kavárny.

Kavárna Kukang Coffee v Ústí nad Labem

Slavnostní otevření kavárny Kukang Coffee

Dne 2. června byla Kukang Coffee kavárna oficiálně otevřena pro veřejnost. Kavárnu od té doby pravidelně navštěvuje mnoho lidí z řad široké veřejnosti, kolegů i známých osobností – mezi nimi například čeští cestovatelé [Dan Přibán \(Trabantem napříč kontinenty\)](#), [Petr Horký \(Piranha Film\)](#) a [Miroslav Náplava \(Neznámá země\)](#) a mnoho dalších. Kvalita a pražení kávy jsou koordinovány ve spolupráci s Pavlem Štěpěm (pražírna kávy [Ústecká pražírna](#)) a se Zdeňkem Lokajem (pražírna kávy [Namleto](#)). Mimo to kávu Kukang Coffee začala prodávat také ústecká Sport Pivnice Dřevák, odebírá ji ústecká IT firma Solitea a další. Do provozu se v roce 2020 uvedl i mobilní stánek Kukang Coffee, který se objevil na několika festivalech, kulturních akcích či vánočních trzích na Lidickém náměstí v Ústí nad Labem.

Čeští cestovatelé v kavárně Kukang Coffee

Mobilní stánek Kukang Coffee

Spuštění projektu Kukang Coffee můžeme považovat za největší úspěch uplynulého roku. Tento projekt výrazně přispívá k trvajícimu nulovému lovu ohrožených druhů zvířat (včetně odstřelu outloňů a dalších ohrožených druhů zvířat jakožto škodné na polích místních farmářů), který je v této oblasti dodržován již několik let. Projekt Kukang Coffee přinesl velké příležitosti nejen pro bývalé pytláky, dnes již zapálené ochránáře a členy naší organizace, ale dokonce pro celou komunitu farmářů. Bez nadsázky tak můžeme říci, že díky těmto aktivitám se nám již teď podařilo ochránit stovky outloňů a dalších ohrožených druhů zvířat před potenciálním ulovením.

Novinky a zajímavé dění jak z ústecké kavárny, tak i přímo ze Sumatry se světem sdílíme na samostatných [facebookových](#) a [instagramových](#) stránkách projektu Kukang Coffee.

Káva Kukang Coffee na Sumatře

Křest kávy Kukang Coffee v České republice

V oblasti Kuta Male se kromě práce s tamní komunitou pokračovalo také v monitorování současné situace místní populace outloňů i výskytu dalších divokých zvířat. Součástí monitoringu je i vyhodnocování prostředí pro budoucí pilotní vypouštění rehabilitovaných outloňů, včetně výběru místa pro habituační klec. Cílem je například odhadnout početnost místní populace divokých outloňů, aby mohl být následně hodnocen vliv vypouštění zrehabilitovaných jedinců na tuto populaci.

Monitorovací tým s čelovkami od organizace Plumploris

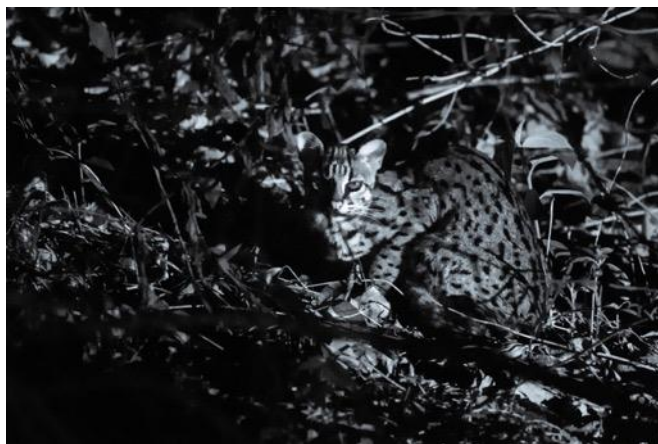

Pozorování outloňe váhavého během monitoringu

Monitoring je veden Lucií Čižmářovou a Stanislavem Lhotou a jako každý rok se ho účastnili oba naši terénní asistenti, bývalí lovci Kaban a Wahyudi. Oba dva tak získávají cenné zkušenosti pro budoucí monitoring vypuštěných rehabilitovaných outloňů. Starosta vesnice Kuta Male John Sembiring je z našich aktivit čím dál více nadšený, a dokonce nám nabídl svůj pozemek pro stavbu habituační klece a vypouštění rehabilitovaných outloňů. Terénní tým jeho pozemek prozkoumal a zjistil, že je to pravděpodobně jedno z mála vhodných míst se zachovalým lesem a nacházejících se v oblasti, kterou tento tým v průběhu terénního monitoringu vyhodnotil jako ideální pro život outloňů. Je možné, že toto místo ke stavbě habituační klece v budoucnu využijeme pro účely pilotního vypouštění zrehabilitovaných outloňů.

Lucie a Wahyudi před nočním monitoringem

Pozorování kočky bengálské během monitoringu

Vzdělávání a zvyšování povědomí o ochraně zvířat a přírody

Vzdělávání, především dětí a komunit farmářů, v uplynulém roce pokračovalo i přes omezení spojená s pandemií nemoci COVID-19. Práce s farmáři probíhala hlavně díky grantu MLP, jehož náplň je popsána v předchozí kapitole. Vše, co se v souvislosti se vzděláváním dětí událo v Indonésii, v České republice i na internetu, je popsáno ve třech podkapitolách níže.

Indonésie:

Začátkem roku, konkrétně ve dnech 14.-15. února, se v Kukang centru uskutečnila soutěž, kde 24 vybraných studentů z 8 středních škol soutěžilo o krásné ceny v anglickém projevu na jimi připravené téma týkající se ochrany přírody. Průběh této dvoudenní soutěže je zaznamenán ve videu ve verzi s [českými](#) i [anglickými](#) titulky.

Projev jedné ze soutěžících studentek

Indonésko-česká porota soutěže

Předávání cen vítězům

Vítězové obou kategorií společně s organizátory

Začátkem března proběhlo slavnostní otevření anglicko-environmentální „Školy na konci světa“. Škola byla postavena ve vesnici Basukum pod vedením kolegy Tomase Tarigana, kterého motivovala naše již fungující Anglicko-environmentální škola ve vesnici Bandar Baru. Stavbu jsme podpořili díky prvnímu ročníku grantu MLP z roku 2019 (viz Výroční report „[The Kukang Rescue Program v roce 2019](#)“). Škola byla vybavena indonésy a anglicky psanými knihami o zvířatech a přírodě a uskutečnily se tam první environmentální aktivity pro děti z pěti přilehlých vesnic. Děti z komunity Basukum pod vedením Tomase dostanou díky této škole šanci získat nejen environmentální vzdělání a základní znalost angličtiny, ale také např. zkušenosti s výrobou tradičních suvenýrů apod.

Slavnostní otevření Školy na konci světa

Jedna z prvních environmentálních lekcí v nové škole

Výuka pokračovala v roce 2020 také v naší Anglicko-environmentální škole ([PASAL Foundation School](#)), která leží kousek od Kukang centra, ve vesnici Bandar Baru. Tuto školu navštěvovaly děti, žijící v blízkosti záchraného a rehabilitačního centra, zdarma třikrát týdně během odpoledne, z čehož dvakrát týdně se učily angličtinu a jednou týdně absolvovaly pravidelnou environmentální výuku. Na konci semestru (tedy v jednom školním roce celkem dvakrát) se konalo tradiční rozdávání vysvědčení a ocenění nejlepších studentů. Této slavnostní události se vždy účastní kromě studentů samotných také jejich rodiče, všechny učitelky a vedení indonéské nadace PASAL Foundation. V roce 2020 se děti v Bandar Baru věnovaly novým environmentálním lekcím, motivovaným aktivitami organizace [Green-Books.org](#).

Jedna z čerstvých absolventek školy PASAL Foundation School nahrála anglicky mluvené [zábavně-vzdělávací video na aktuální téma prevence proti COVID-19](#).

Přednáška studentů školy na téma mikropasty

Eko-aktivity školy PASAL Foundation School

Rodiče studentů s učitkami

Absolventky školy PASAL Foundation School za rok 2020

O problematice ohrožení outloňů a aktivitách Kukang programu se dozvěděla také česká komunita žijící v Jakartě, hlavním městě Indonésie, v rámci Bohemindo Besedy na Velvyslanectví ČR v Jakartě. Beseda byla doplněna výstavou foto-panelů vytvořených Lucií, které mapují činnost záchranného programu Kukang. Tato beseda shrnovala také aktivity v rámci grantu MLP v roce 2019 a 2020. Velké poděkování patří Velvyslanectví České republiky v Indonésii, a především pak zástupci velvyslance Jakubovi Černému za jeho podporu v průběhu realizace grantu v obou letech.

Beseda Bohemindo na Velvyslanectví ČR v Jakartě

Náhled výstavy na Velvyslanectví ČR v Jakartě

Studenti Mezinárodní školy v Medanu ([Medan Independent School](#)), hlavním městě provincie Severní Sumatra, se věnují také problematice ochrany přírody a my jsme rádi, že s touto školou spolupracujeme a mohli jsme zde přednášet o ochraně luskounů. Studenti navíc vytvořili osvětové webové stránky [Endangered Sumatran Animals](#). Zde se kromě biologie vybraných ohrožených druhů zvířat žijících na Sumatře lze dozvědět i o tom,

co tyto druhy v přírodě ohrožuje a které organizace jim pomáhají. Nechybí ani stránka o outloních a naší organizaci, která na Sumatře pomáhá právě outloňům. Studenti a jejich učitelé odvedli skvělou práci!

Česká republika a zahraničí:

Česká část Kukang týmu již tradičně přednášela a organizovala nebo se účastnila mnoha událostí po celé České republice. I přes rozsáhlá omezení spojená s pandemií nemoci COVID-19 byl počet událostí vysoký, a proto dále uvádíme pouze jejich seznam a místo konání bez dalšího detailního popisu.

Seznam událostí v roce 2020 a místo konání	Druh události
Van Hall Larenstein University of Applied Sciences v Holandsku (Wildlife Management)	Přednáška (The Kukang Rescue Program)
Univerzita Palackého v Olomouci (Environmentální a rozvojová studia a Indonéština)	Přednáška (The Kukang Rescue Program)
Muzeum města Ústí nad Labem – Zoologický klub	Přednáška (The Kukang Rescue Program)
Výroční schůze České koalice pro ochranu biodiverzity (CCBC), Zoo Liberec	Přednáška (The Kukang Rescue Program)
CCBC na tábor	Přednáška – 3x (The Kukang Rescue Program)
Gymnázium Botičská v Praze	Přednáška – 3x (The Kukang Rescue Program, Ukradená divočina, Zoo a ochrana zvířat) – přednáška
In-situ komise Unie českých a slovenských zoologických zahrad, Safari Park Dvůr Králové	Přednáška (Zoo vs aktivisté)
Dětský den v Zoo Na Hrádečku – 2x	Stánek, workshopy, hry
Den pro Zoologické zahrady v Zoo Olomouc	Stánek, workshopy, hry
Cestovatelský festival Prima ZOOM WorldFilm 2020	Stánek
Benefiční festival Útulek fest v Ústí nad Labem	Stánek (Kukang Coffee)
Hudební festival Fondy Fest v Košově	Stánek (Kukang Coffee)
Piráti v Ústí nad Labem – Lidické náměstí	Stánek (Kukang Coffee)
Vánoce v Ústí nad Labem – Lidické náměstí	Stánek (Kukang Coffee)
Zoo Praha	Výstava – Ukradená divočina (1. a 2. série)
Safari Park Dvůr Králové	Výstava – Ukradená divočina (1. a 2. série)
Zoo Bojnice	Výstava – Ukradená divočina (1 a 2. série)

Zoo Bratislava	Výstava – Ukradená divočina (1. a 2. série)
Zoo Chleby	Výstava – Ukradená divočina (1. a 2. série)
Krajský úřad Plzeňského kraje	Výstava – Ukradená divočina (1. a 2. série)
Universitat Autònoma de Barcelona	Výstava – Ukradená divočina (1 a 2. série)
Zoo Ostrava	Výstava – Ukradená divočina (2. série)
Zoo Olomouc	Výstava – Ukradená divočina (2. série)
Zoo Jihlava	Výstava – Ukradená divočina (2. série)
Zoo Hluboká nad Vltavou	Výstava – Ukradená divočina (2. série)
Zoo Na Hrádečku	Výstava – Ukradená divočina (2. série)

Cestovatelský festival Prima ZOOM WorldFilm 2020

Den pro zoologické zahrady v Zoo Olomouc

Česká koalice na ochranu biodiverzity (CCBC) odstartovala nový program s nabídkou přednášek pro školy a praktickou knihovnu online vzdělávacích materiálů nazvanou „[CCBC do škol](#)“. Součástí této knihovny materiálů jsou i výuková videa. Nově byla vytvořena také dvě videa ze záchranného centra Kukang, kterými jsou [jeho prohlídka](#) a [náhled do hmyzí farmy](#). CCBC do škol je výchovně-vzdělávací program určený žákům základních a středních škol, který si klade za cíl pomoci rodičům a školám vychovat generaci dětí s kladným vztahem k lidem, zvířatům a rostlinám.

Kampaň Ukradená divočina:

Kampaň Ukradená divočina (dále jen „UD“) byla ke konci roku 2020 spuštěna již dva a půl roku. Kampaň podkřývá přehlížená fakta ilegálního obchodu s divokými zvířaty a částmi jejich těl na území ČR i v celé Evropě. Hlavním nástrojem této kampaně jsou osvětové webové stránky www.ukradenadivocina.org, dostupné také v anglické verzi www.stolenwildlife.org. Web doplňuje i facebooková a instagramová stránka „[Ukradená divočina – Stolen Wildlife](#)“. Dalším nástrojem je fotografická Výstava Ukradené divočiny, která je instalována, v tisku nebo se finišují její přípravy hned v 16 českých a slovenských zoologických zahradách, na několika školách, úřadech a dalších místech.

Tematika nosorožčích rohů v podání UD

Cesta Ukradené divočiny v Zoo Bojnice

Kampaň UD začátkem ledna oficiálně představila již 2. sérii osvětových fotografií ([zde](#)), jejíž autorkou je opět Lucie Čižmářová. Šest nových foto-panelů upozorňuje na otravy dravců a supů karbofuranem, nelegální obchod s korály a zabíjení kytovců, využívání medvědů pro jejich žluč a zabíjení tygrů pro tradiční asijskou medicínu. Nové fotografie zaštitila [Česká společnost ornitologická](#) a mezinárodní ochránářské neziskové organizace zabývající se nelegálním zabíjením a obchodem s divokými zvířaty a částmi jejich těl – [Vulture Conservation Foundation](#), [Global Tiger Forum](#), [WildAid](#), [TRAFFIC](#), [Turtle Foundation](#) a [Earth League International](#). Elektronickou verzi výstavy také začala používat ke své výuce veterinární fakulta univerzity [Universitat Autònoma de Barcelona](#) ve španělské Barceloně a podpořila ji společnost [Claim system s.r.o.](#). Celá 2. série získala pozornost i odborné fotografické veřejnosti, neboť obdržela cenu Honorable Mention 2019 v kategorii [Photo Essay v mezinárodní soutěži Tokyo International Foto Awards](#) a Honorable Mention 2019 v kategorii Deeper Perspective v soutěži International Photography Awards. Obě série fotografií jsou k nahlédnutí na nově vytvořené záložce na webových stránkách UD [zde](#).

Problematika ilegálních produktů z tygrů v 2. sérii UD

Problematika otrav supů v 2. sérii UD

Je nám ctí, že záštitu nad kampaní UD převzalo nejen [Ministerstvo životního prostředí](#), ale v roce 2020 již i [Celní správa České republiky](#). Mnohokrát děkujeme a věříme, že naše spolupráce bude plodná! Dalším novým partnerstvím pro UD je společná kampaň CCBC a organizace [Save Elephants](#) nazvaná [ZLONOVINA](#), upozorňující na nelegální obchod se slonovinou. Série 4 fotografií zachycuje jednotlivé mezičlánky tohoto černého obchodu – od pytláka v africké buši, až po kupce luxusních výrobků na opačném konci světa. Projektu propůjčili tváře Petr Čtvrtníček, Leoš Noha, Lenka Tranová, Koboyo Dolike a Maxime François Mededa. Autorem snímků je fotograf Dan Vojtěch.

Ukázka kampaně ZLONOVINA

Výstava obou sérií UD v Zoo Jihlava

Dne 19. srpna se na Krajském úřadu Plzeňského kraje uskutečnila vernisáž výstavy Ukradená divočina. Výstavu a kampaň UD jako takovou představila členka týmu UD Pavla Říhová. Následně proběhl blok krátkých přednášek přibližujících veřejnosti problematiku vymírání druhů, úmluvu CITES, chovatelství exotických druhů v Česku a na závěr byla detailněji přiblížena problematika nelegálního obchodu, včetně nejzávažnějších kauz v ČR. UD byla také zmiňována v rozhovorech Pavly Říhové pro Fórum ochrany přírody na [téma CITES a wildlife crime](#) a v pořadu „Stůl pro tři“ na serveru [Neurazitelný.cz](#).

Vernisáž UD na Krajském úřadu Plzeňského kraje

Výstava 2. série UD v Zoo Na Hrádečku

V reakci na pandemii COVID-19 byl ve spolupráci s několika českými organizacemi, institucemi a odborníky sepsán dopis určený velvyslanci Číny v České republice s názvem „Vyjádření podpory a výzva k zákazu nekontrolovaného lovu a konzumace volně žijících druhů živočichů“. Web UD byl vybrán jako ideální místo na umístění tohoto dopisu. Jeho náhled je k dispozici [zde](#).

Budování indonéského týmu ochránců zvířat a přírody

Stejně jako zatím každý rok se povedlo do Kukang týmu přijmout nové členy, ať už na Sumatře, nebo mimo ni. Indonéský tým odvádí dobrou práci a je soustavně podporován prací početného týmu převážně z České republiky, ale také z dalších zemí. Jedním z hlavních cílů záchranného programu Kukang je vybudování indonéského týmu, který bude řešit většinu ochrannářských aktivit spojených s outloni a dalšími zvířaty. Jak tento indonéský Kukang tým vypadal v roce 2020, se můžete podívat na přiložených fotografiích.

Indonéský tým v nových uniformách

Trička charitativního běhu Wild Run

Rok 2020 byl přelomový pro rozšíření našeho terénního týmu, který je složený z jeho koordinátora Jhona Kartasima Gurusingy a dvou terénních asistentů, jimiž jsou Jesaya Temanta Karo-Karo a Wahyudi Perangin-Angin. Tento tým se aktivně věnuje výše zmíněnému terénnímu průzkumu a monitoringu včetně fungování komunity Kuta Male a projektu Kukang Coffee. Zajímavé na tomto terénním týmu je, že oba asistenti bývali pytláci (Jesaya je bývalým lovcem outloňů a Wahyudi je bývalým lovcem luskounů), ale dnes jsou to již zapálení ochránci přírody. Díky této snaze a zaměstnání ex-pytláků se záchrannému programu Kukang podařilo eliminovat lov outloňů a dalších ohrožených druhů v této terénní oblasti, a ochránit tak stovky zvířat před potenciálním ulovením.

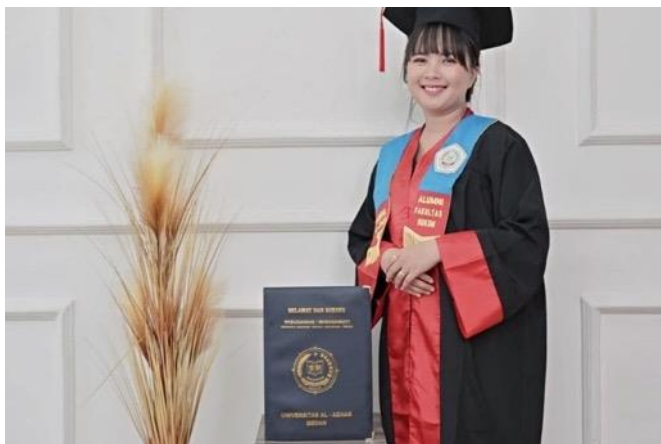

Terénní tým v uniformách Kukang Coffee

Terénní tým během diskuse nad kávou Kukang Coffee

V posledních letech se povedlo sestavit indonéské vedení naší indonéské nadace PASAL Foundation. Jedna z klíčových osobností této nadace je Jennie Natalia Simanjuntak, která zastupuje vedoucí roli nadace a roli asistentky ředitele záchranného programu Kukang. Jenny je mladá a talentovaná ochránkyně zvířat, která navíc právě absolvovala vysokou školu v oboru kriminálního práva. Dalším klíčovým členem je Komar Karyadinata Gurusinga. Komar se záchranným programem Kukang žije od jeho vzniku – ze začátku působil jako stavitel a postupně se propracoval až na pozici správce záchranného a rehabilitačního centra. Novitasari Br Bangun je také stálíci, která již od roku 2015 působí na pozici koordinátorky vzdělávání. Noví vede naši Anglicko-environmentální školu PASAL Foundation School a má na starosti osvětovou kampaň, jejíž náplní je spolupráce se školami v okolí záchranného a rehabilitačního centra, osvětové akce na veřejných místech a práce s farmáři žijícími na hranicích lesů. Posledním, nejnovějším koordinátorem je zmíněný Jhon Kartasima Gurusinga. Jhon má na starosti ambiciózní projekt Kukang Coffee a náš terénní tým.

Jennie Natalia Simanjuntak

Komar Karyadinata Gurusinga

Novitasari Br Bangun

Jhon Kartasima Gurusinga

Partnerství

V červenci záchranný program Kukang oficiálně získal dva nové partnery z řad zoologických zahrad. Prvním je soukromá [Zoo Na Hrádečku](#), která se letos rozhodla, že koruna z každé její prodané vstupenky poputuje právě na The Kukang Rescue Program. K tomu přibyla ještě koruna z každé zmrzliny [Prima zmrzlina](#) prodané v této zoo.

Dětský den v Zoo Na Hrádečku

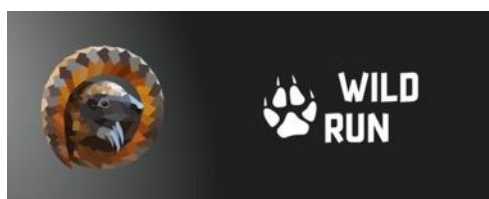
Předávání darovacího certifikátu od Zoo Na Hrádečku

Druhým partnerem je nizozemská [Ouwehands Zoo](#) z města Rhenen, která program podporuje prostřednictvím své nadace [Ouwehands Zoo Foundation](#). Významně se tak rozšířila řada našich partnerských zoologických zahrad, kterých je nyní již osm! V současné době je toto partnerství se zoologickými zahradami založeno na záštitě, poradenství a finanční i materiální podpoře. Všem našim partnerským zoo institucím patří velké poděkování!

Nadace [DODO Foundation](#) a [Zoo Wrocław](#) každý rok pořádají charitativní běh [Wild Run](#), jehož cílem je zvýšení povědomí o ochraně zvířat a získání finančních prostředků pro vybrané ochranné projekty v jihovýchodní Asii. Letos poprvé byl jedním z podporovaných projektů také náš záchranný program Kukang. V rámci spolupráce byly součástí balíčků pro účastníky tohoto běhu mj. balíčky kávy Kukang Coffee. Video ze Zoo Wrocław propagující jak charitativní běh Wild Run, tak také kávu Kukang Coffee si lze prohlédnout [zde](#). Kromě toho organizátorům akce a všem běžcům náš indonéský tým zaslal pozdrav, v rámci něhož se vyfotil v [tričkách běhu Wild Run](#).

Novým partnerem záchranného programu Kukang je také německá organizace [Plumploris](#), která se stejně jako my věnuje ochraně outloňů a která je úzce napojena na Zoo Dortmund. V roce 2020 dále došlo k jednání o budoucí spolupráci se zástupci organizace [Scorpion Wildlife Trade Monitoring Group](#), která se zaměřuje primárně na vyšetřování a potírání ilegálního obchodu se zvířaty v provinciích Severní Sumatra a Aceh. Navazování nových strategických partnerství i přátelských vztahů je v ochraně přírody velmi důležité.

Publicita

V uplynulém roce se záchranný program Kukang objevil v několika televizních reportážích, v radiu, v člancích na internetu nebo v tištěných médiích. Zde je souhrn několika nejdůležitějších mediálních výstupů:

Datum	Název článku	Název stránky/media a odkaz na článek
13.1.2020	Kampaň Ukradená divočina představuje 2. sérii osvětových fotografií	Lidovky.cz , Olomoucká drbna , Zoo Praha , Safari Park Dvůr Králové , e-chomutovsko.cz , Regionalist , Praha.eu , Jihlava , Dvůr Králové nad Labem , Vulture Conservation Foundation , Radio Prague International , ...
13.4.2020	Zprávy z pralesa – outloni	Zátoka nosatých opic
15.5.2020	The Kukang Rescue Program: Série fotografií o ochraně outloňů váhavých v rámci záchranného programu Kukang vyhrála v nové „ochranářské“ kategorii soutěže Czech Nature Photo 2020!	Ekolist.cz
17.5.2020	COVID-19 crisis special issue	Prosimian TAG
2.6.2020	Conservation Education Enjoy a cup of coffee, learn about AND help wildlife conservation	EAZA
2.6.-1.7.2020	Otevření Kukang Coffee, první ochranářské kavárny v ČR	Pozitivní zprávy , Jsme úspěšní , JO Magazín , Cysnews.cz , Tojesenzace.cz , ReceptyOnLine.cz , iDNES.cz , Usteckydenik.cz , Impuls.cz , ackcr.cz , ...
10.6.2020	Z pytláků na Sumatře jsme udělali ochranáře	MF Dnes, iDNES.cz , Impuls.cz
29.6.2020	V Ústí prodává kávu od pytláků, kteří slíbili ochranu outloňům	Ústecký deník, Usteckydenik.cz
8.6.2020	Standa Lhota: Život v časech korony	Zátoka nosatých opic
2.7.2020	Olomoucká zoologka získala cenu za snímky ohrožených outloňů	iDNES.cz
26.7.2020	Kukang Program – Kukang Coffee	Koktejl
28.7.2020	Příběh kávy, která chrání přírodu	Enter UL
6.8.2020	František Příbrský: Outloni nejsou domácí mazlíčci. Snažíme se je zachránit před pytláky	Český rozhlas Sever
9.8.2020	Zoo chrání přírodu i v dalekých zemích	MF Dnes
13.8.2020	Reference absolventů – Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU v Praze	Lucie Čiznářová , František Příbrský
13.9.2020	Welcome to Kukang Coffee	Prosimian TAG a Prosimian TAG
30.10.2020	DÁREK POD STROMEČEK – KÁVA NA OCHRANU OUTLOŇŮ	Zoo Olomouc
31.10.2020	S Františkem Příbrským o outloních a záchranném programu The Kukang Rescue	Český rozhlas Sever

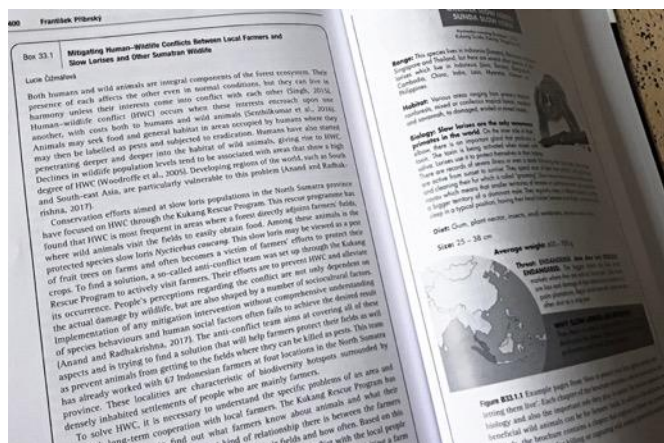
7.11.2020	České zoologické zahrady chrání outloně na Sumatře	Kudy z nudy
22.11.2020	Záchranný program Kukang chrání outloně na Sumatře již 6 let	WAZA News , Kudyznudy.cz , Parlamentní listy , 21. století , Epocha plus , Cysnews.cz , Hodonínský deník
16.12.2020	Letitá spolupráce záchranného programu Kukang s evropskými zoologickými zahradami a omalovánky se vzdělávacím příběhem „Příběh malého outloně Gerhany“	Prosimian TAG

Záchranný program Kukang se objevil také v několika výstupech Zoo Ostrava. Petr Čolas s Františkem Příbrským poskytli rozhovor redaktorovi MF Dnes z Moravskoslezského kraje na téma novodobého poslání moderních zoologických zahrad, ochrany přírody a záchranných programů podporovaných ostravskou zoo. V rozhovoru byl mimo jiné vyzdvížen záchranný program Kukang jakožto jeden z hlavních *in situ* projektů Zoo Ostrava a prostor byl věnován také novému projektu Kukang Coffee. Více v [náhledu rozhovoru](#) nebo v online verzi rozhovoru na iDnes uvedené v tabulce výše. Dne 4. července také vyšlo mimořádné vydání Zoo magazínu jako příloha MF Dnes věnované převážně Zoo Ostrava a klíčové roli, kterou tato a další moderní zoologické zahrady v ochraně přírody a ohrožených druhů v různých koutech světa hrají. V této [příloze](#) byl také vyzdvížen záchranný program Kukang. V Zoo Ostrava dále 25. listopadu proběhlo natáčení odborné konference „Podíl zoologických zahrad při environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě“. Záznam celé konference je k náhledu [zde](#). Od času 3:21:30 této přednášky lze zhlédnout představení projektu Kukang Coffee. Na letošní konferenci, která se letos konala výjimečně online, se přihlásilo 174 pedagogů převážně z Moravskoslezského kraje. Také na vlnách Českého rozhlasu Ostrava byly k poslechu rozhovory na téma záchranný program Kukang, Kukang Coffee, zodpovědný turismus a partnerství se Zoo Ostrava.

Organizace Yayasan Bohemindo požádala Františka Příbrského o občasné sepsání článků na téma ochrany přírody, a tedy vytvoření jeho blogu. Cílem Boheminda je spolupráce a propojování neziskových organizací, dobrovolníků, veřejné správy i podnikatelských subjektů v Indonésii. Blog je spravován cestovatelem, průvodcem a novinářem Pavlem Zvolánkem. Na stránce se postupně budou objevovat různě dlouhé články, z nichž většina bude tematicky zaměřena na ochranu zvířat a přírody nejen v Indonésii. Blog je k nalezení na této [adrese](#). K dispozici jsou již články na téma [Od outloně na prašné ulici po záchranný program, Sonya a její příběh – outloň a další exotická zvířata jako domácí mazlíčci?](#), [The Kukang Rescue Program – cíle a aktivity záchranného programu](#).

Ve spolupráci s partnerskou organizací Little FireFace Project jsme se podíleli na odborné knize „Evolution, Ecology and Conservation of Lorises and Pottos“ (Evoluce, ekologie a ochrana loriů, outloňů a potů) z nákladu Cambridge University Press. František Příbrský je autorem kapitoly o nelegálním obchodu se zvířaty na Sumatře a o záchranném programu Kukang a Lucie Čížmářová napsala část o snižování konfliktu mezi lidmi a divokými zvířaty a o brožuře pro farmáře „Jak svou farmu ochránit před zvířaty, a přitom je nechat žít“. Více informací najdete [zde](#). K naší kapitole byla také vytvořena názorná [infografika](#).

V sobotu 24. října proběhla mezinárodní online konference SLOW2020, zaměřená na výzkum, ochranu a biologii outloňů a loriů. Jenny Simanjuntak, jedna z klíčových osob indonéského týmu, představila naše aktivity v ochraně outloňů na Sumatře. Celou konferenci můžete zhlédnout [zde](#) (představení The Kukang Rescue Programu v čase 03:04:06).

Kniha Evolve, ekologie a ochrana loriů, outloňů a potů

Medailonek Jenny z konference SLOW2020

V průběhu roku 2020 bylo na Sumatře i v České republice natočeno mnoho podkladů pro účely vznikajících dokumentárních filmů, reportáží, reklamních i vzdělávacích videí. Většina těchto výstupů bude zveřejněna v průběhu roku 2021 nebo 2022. Dokument „Ochrannářské aktivity Zoo Liberec v JV Asii“ mohou návštěvníci Zookina v Zoo Liberec sledovat již od roku 2019. Součástí tohoto filmu je i náš záchranný program Kukang. Tato část byla nově zveřejněna s anglickými titulky [zde](#). Celý dokument „Ochrannářské aktivity Zoo Liberec v JV Asii“ je k vidění [zde](#).

V rádiu Kiss v průběhu července a srpna běžel reklamní spot k projektu Kukang Coffee. Článek k tomuto projektu se objevil také v časopisu Papoušci a několika dalších tištěných časopisech a novinách v ČR nebo například i v materiálech vydávaných Zoo Moskva.

Závěrem

Záchranný program Kukang má za sebou další vydařený rok plný jak již tradičních, tak i zcela nových aktivit. Pozitivní výsledky stále přináší systém, kdy aktivity v Indonésii zajišťuje indonéská nadace PASAL Foundation, aktivně podporovaná českou neziskovou organizací The Kukang Rescue Program, z.s. Nadace PASAL Foundation je organizací zajišťující kromě samotných aktivit také právní integritu v Indonésii a The Kukang Rescue Program, z.s. zajišťuje finanční podporu a osvětové aktivity v Evropě.

V roce 2020 došlo k taxonomickému rozdělení druhu outloň váhavý (*Nycticebus coucang*) do dvou samostatných druhů – outloň váhavý (*Nycticebus coucang*) a outloň sumaterský (*Nycticebus hilleri*). Oblast, v níž působíme, může být považována za hraniční oblast areálů rozšíření těchto dvou druhů. V důsledku toho naše ochranné aktivity zahrnují oba druhy, i když toto bude případ především zabavených outloňů přijímaných do našeho záchranného centra. Outloni žijící v naší terénní oblasti by dle vymezení areálu na Červeném seznamu ohrožených druhů IUCN měli náležet k druhu outloň sumaterský (*Nycticebus hilleri*). Tyto dva druhy se mají lišit především zbarvením srsti.

Spustili jsme také nové, modernější, barevnější a přehlednější webové stránky www.kukang.org. Na nich naleznete všechny důležité informace o outloních, o programu i o tom, jak programu pomoci. Proklikem v dolní části se dostanete na stránku projektu Kukang Coffee, kampaně I Am Not Your Toy! a kampaně Ukradená divočina. Stránky jsou dostupné v češtině, angličtině a brzy i v indonéštině. Spustili jsme také nové stránky [projektu Kukang Coffee](#), kde jsou nejen informace o projektu a kavárně, ale také [e-shop](#). V něm jsou k nalezení kromě obvyklých Kukang propagačních předmětů nyní i [Kukang dárková balení](#). Na výběr jsou balíčky s kávou a dalšími dobrotami nebo třeba balíček s kukang plyškem a ručně vyráběnými přírodními mýdly a mnoho dalšího.

Velký úspěch se povedl naší koordinátorce veterinární péče a welfare, v tomto případě hlavně fotografce Lucii Čižmářové. Lucie dne 5. května vyhrála se svou sérií snímků, o ochraně outloňů váhavých a záchranném programu Kukang první místo v soutěži „Czech Nature Photo“ v kategorii „Ohrožené druhy a jejich ochrana“, kterou vypsala Zoo Praha. Příběh k této sérii snímků nazvané „Ochrana outloňů váhavých aneb postavili jsme záchranné a rehabilitační centrum na Sumatře“ je k přečtení na webových stránkách [Czech Photo](#). Naši tiskovou zprávu s vyjádřením Lucie k vítězství zveřejnil server ekolist.cz. Dne 25. června pak v galerii Czech Photo Center proběhlo slavnostní předávání cen vítězným fotografům Czech Nature Photo 2020, během něhož si Lucie převzala cenu od ředitele Zoo Praha Miroslava Bobka a z této akce vzniklo i [video](#). Koncem roku Lucie upozornila také na problematiku stále většího ohrožení makaků nejen v Indonésii prostřednictvím své fotografie „Nucení žít společně“, která se dostala mezi 15 nejlepších fotografií v kategorii „Man and Nature“ v soutěži Nature Photographer of the Year 2020, kde letos soutěžilo rekordních 19 547 fotografií z 95 zemí!

Úvodní fotografie vítězné série Czech Nature Photo 2020
Divoký outloň během získávání potravy

Další fotografie z vítězné série Czech Nature Photo 2020
Outloň u prašné silnice před zabavením

Ředitel Zoo Praha Miroslav Bobek předává první cenu Lucii v soutěži Czech Nature Photo 2020

Vítězná série snímků záchranného programu Kukang v kategorii Ohrožené druhy a jejich ochrana

V termínu 17.-19.7.2020 proběhla u Olešského rybníka na severu Čech Valná hromada členů české organizace The Kukang Rescue Program, z.s. pro rok 2020, kde byl shrnut uplynulý rok a plánoval se rok následující. V září došlo k přepisu vedení a sídla spolku The Kukang Rescue Program, z.s. Novou předsedkyní je na úřadech oficiálně zapsána Kateřina Holubová a sídlo spolku se přesunulo z Prahy do Hradce Králové, a to na adresu Ostrovní 214, Hradec Králové 500 09. Do týmu záchranného programu Kukang přibyl nový člen Petr Coufal, který je profesionálním webmasterem. Již v lednu se ke Kukang týmu připojila také nová dobrovolnice, tentokrát z americké Havaje, Alia Zelko. Alia je veterinářka, která již několik let žije a pracuje v Indonésii, založila organizaci Vets In The Wild a záchrannému programu Kukang pomáhá s grantovými žádostmi.

Před Vánoci, dne 23.12., proběhla v záchranném centru na Sumatře výroční schůze týmu a zaměstnanců indonéské nadace PASAL Foundation, kterých je již 13. V rámci této schůze se shrnul uplynulý rok i plány na rok nadcházející a vydávaly se výplaty s výročními odměnami. Zaměstnanecká smlouva byla prodloužena všem stávajícím zaměstnancům a byla podepsána s novými zaměstnanci. Pracovní smlouvy zajišťuje pro indonéské zaměstnance indonéská nadace PASAL Foundation, a to včetně sociálního a zdravotního pojištění. I přes všechna omezení a provozní a ekonomické problémy spojené s pandemií nemoci COVID-19 si vedení nadace vytyčilo za cíl v této nelehké době nepropustit žádného ze zaměstnanců, což se podařilo.

Valná hromada českého Kukang týmu

Výroční schůze indonéského Kukang týmu

Tak jako pro celý svět i pro Indonésii a náš záchranný program Kukang bylo v roce 2020 jedním z nejčastěji skloňovaných slov slovo „pandemie“. V dubnu pandemie v Indonésii nabrala na síle a došlo tak k mnoha omezením (zákaz společenských akcí, uzavření restaurací a obchodů, omezení dopravy atd.). To vše se promítlo také do aktivit naší organizace (zrušení několika událostí a plánů, pozastavení projektů, dočasné uzavření školy atd.). Avšak přes všechna omezení v roce 2020 mnoho stávajících aktivit pokračovalo a mnoho nových se událo – tento report je souhrnem pouze těch nejdůležitějších událostí. Nejambicióznějším projektem je bezesporu

projekt Kukang Coffee, který se již během krátké doby své existence zasloužil o mnoho úspěchů, nadšených farmářů a o stovky ochráněných ohrožených zvířat. Mnoho plánů i nových projektů se připravuje na nadcházející roky. Za zmínku určitě stojí právě vznikající program Trenggiling Conservation Program, který bude zaměřen na ochranu nejpašovanějších savců na světě, ožvlých „tropických šišek“ luskounů. Tento program vzniká za spolupráce naší nadace PASAL Foundation se třemi českými moderními zoologickými zahradami – Zoo Praha, Zoo Ostrava a Zoo Olomouc.

Enrico Gombala ze Zoo Ostrava během natáčení primátů na Sumatře

Fotografie Nuceni Žit společně, která se dostala do finále soutěže Nature Photographer of the Year 2020

Všechny zmíněné aktivity by nebylo možné uskutečnit bez podpory partnerských zoologických zahrad záchranného programu Kukang, jimiž jsou Zoo Ostrava, Zoo Olomouc, Zoo Liberec, Zoo Hodonín, Zoo Na Hrádečku, Zoo Wrocław (DODO Foundation), NaturZoo Rheine, Ouwehands Zoo (Ouwehands Zoo Foundation), ale také dalších zoologických zahrad jako například Zoo Jihlava a organizací, jako je například Česká koalice pro ochranu biodiverzity (CCBC), EAZA Prosimian TAG, Koalice proti palmovému oleji a mnoho dalších včetně soukromých firem a jednotlivých dárců, jejichž seznam je uveden na našich webových stránkách a transparentním účtu. Všem patří obrovské poděkování!

Za všemi úspěchy a událostmi stojí práce a ochota mnoha lidí. Na závěr bychom tedy rádi upřímně poděkovali také všem členům českého i zahraničního Kukang týmu a dobrovolníkům, kteří pomáhali zrealizovat nespočet aktivit jak v Indonésii, tak v České republice i jinde v zahraničí. Velmi oceňujeme také pomoc všech organizátorů, dobrovolníků a partnerů proběhlých akcí a přednášek a všem dalším, kteří program podpořili finančně, materiálně či věnováním svého času. Za zmínku stojí například vznik iniciativy „[Ruku v ruce](#)“ Evy Šlosarčíkové, jejímž cílem je pomocí online dražeb podporovat vybrané ochranné programy včetně toho [našeho](#). Velké poděkování však patří úplně všem, kteří se svým dílem zapojují do boje proti ilegálnímu obchodu se zvířaty a do ochrany outloňů a dalších ohrožených druhů zvířat!

První výtěžek fundraisingové iniciativy Ruku v ruce

Oslava založení Kukang Coffee Community

Rok 2020 však bohužel přinesl i jednu velmi smutnou událost. V srpnu nás navždy opustil otec záchranného programu Kukang, mentor a přítel, ředitel Zoo Ostrava Petr Čolas. Petr Čolas nebyl jen výjimečný ředitel, ale i skvělý člověk s obrovským srdcem a vizí. V roce 2014 se rozhodl podporovat The Kukang Rescue Program, stál tedy už u našeho zrodu, sledoval, radil, podporoval a vždy nás podržel, v lepších i v horších časech. Za ta léta se stal naším blízkým přítelem a Zoo Ostrava bez nadsázky naší rodinou. Určoval směr v ochraně přírody a Zoo Ostrava se díky němu stala přední zoologickou zahradou, která úspěšně odchovává stovky druhů zvířat, a slouží tak jako genetická banka ohrožených druhů, poskytuje zvířata k úspěšnému vypouštění do volné přírody, pomáhá chránit živočišné druhy a biotopy po celém světě a slouží jako vzdělávací a výzkumná instituce. Kromě toho ve svém areálu poskytuje útočiště nepřeberné škále místních druhů zvířat a rostlin a stala se nejen zoologickou zahradou, ale také úžasným botanickým parkem.

Petr Čolas na návštěvě ve škole PASAL Foundation

Petr Čolas na návštěvě v Kuta Male

Petr Čolas při záchrane mořských želv v Indonésii

Petr Čolas na průzkumu řeky na ostrově Natuna

Petr Čolas zahajuje Běh Zoo Ostrava pro Kukang

Petr Čolas ve své Zoo Ostrava

Jak Petr říkal, být ředitelem je taková manažersky-úřednická pozice, sám ale dokazoval, že nebyl zdaleka jen úředníkem. Často si třeba v záchranném centru v bambusovém pondoku na Sumatře stoupl ke dřezu a umýval nádobí, protože ho to prostě bavilo a nenechal si to vymluvit. Příroda ztratila svého obrovského ochránce. Bude nám moc chybět, ale budeme se snažit jít v jeho stopách...

Tým záchranného programu Kukang

www.kukang.org

